

การบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21

วราเสฏฐ์ เกษีสังข์^{1*} และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน คือ มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในศตวรรษที่ 21 และ 2) เสนอแนวปฏิบัติของการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2,361 โรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 188 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 1 คน และหัวหน้างานวัดผลหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 564 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 มี 5 องค์ประกอบ คือ (1) ส่งเสริมความรู้และทักษะในการวัดและประเมินผลการศึกษา (2) จัดระบบการวัดและประเมินผลการศึกษา (3) จัดกระบวนการดำเนินงานการวัดและประเมินผลการศึกษา (4) กำกับติดตามงานการวัดและประเมินผลการศึกษา และ (5) จัดระบบสนับสนุนการวัดและประเมินผลการศึกษา และ 2) แนวปฏิบัติของการบริหารจัดการการวัดและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 มี 5 ด้าน คือ (1) ด้านการส่งเสริมความรู้และทักษะในการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 24 ข้อ (2) ด้านการจัดระบบการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 24 ข้อ (3) ด้านการจัดกระบวนการดำเนินงานการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 18 ข้อ (4) ด้านการกำกับติดตามงาน การวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 15 ข้อ และ (5) ด้านการจัดระบบสนับสนุนการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 15 ข้อ รวมแนวปฏิบัติทั้งหมด 96 ข้อ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การวัดและประเมินผลการศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

* ผู้พิมพ์ประสานงาน โทร. 06-5594-2961 อีเมล: va_ra.ks@hotmail.com

Administration for Educational Measurement and Evaluation of Basic Education Schools in 21st Century

Warasate Kesisang^{1*} and Prasert Intarak²

Abstract

This thesis was designed as a mixed methodology based on qualitative and quantitative research. The research objectives were 1) to study the factors of administration for educational measurement and evaluation of basic education school in 21st century, and 2) to propose practical guidelines of administration for educational measurement and evaluation of basic education school in 21st century. The population of this research included 2,361 secondary schools under the Office of Basic Education Commission. The samples consisted of 188 secondary schools which were carried out by multi-stage sampling technique. There were 3 respondents from each school which included one school director, one deputy school director in academic department or other person in charge, and one head of measurement and evaluation affair or other person in charge, in the total of 564 respondents. The instruments used for data collection were a five-rating scale questionnaire, opinionnaire, and semi-structured interview form. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Exploratory Factor Analysis, and content analysis. The findings of this research were as follows : 1) There were 5 factors of administration for educational measurement and evaluation of basic education school in 21st century which were named as follows ; (1) enhancing the knowledge and skills in educational measurement and evaluation, (2) setting the system of educational measurement and evaluation, (3) operational processing on educational measurement and evaluation, (4) monitoring on educational measurement and evaluation, and (5) supportive system on educational measurement and evaluation., and 2) The practical guidelines of administration for educational measurement and evaluation of basic education schools in 21st century were covered in 5 aspects for the total of 96 practical guidelines as follows ; (1) the aspect of enhancing the knowledge and skills in educational measurement and evaluation consisted of 24 practical guidelines, (2) the aspect of setting the system of educational measurement and evaluation consisted of 24 practical guidelines, (3) the aspect of operational processing on educational measurement and evaluation consisted of 18 practical guidelines, (4) the aspect of monitoring on educational measurement and evaluation consisted of 15 practical guidelines, and (5) the aspect of supportive system on educational measurement and evaluation consisted of 15 practical guidelines.

Keywords: Administration, Educational Measurement and Evaluation

¹ Student of The Degree Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Department of Educational Administration, Graduate School, Silpakorn University

² Associate Professor Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Department of Educational Administration, Graduate School, Silpakorn University

* Corresponding Author Tel. 06-5594-2961 e-mail: va_ra.ks@hotmail.com